

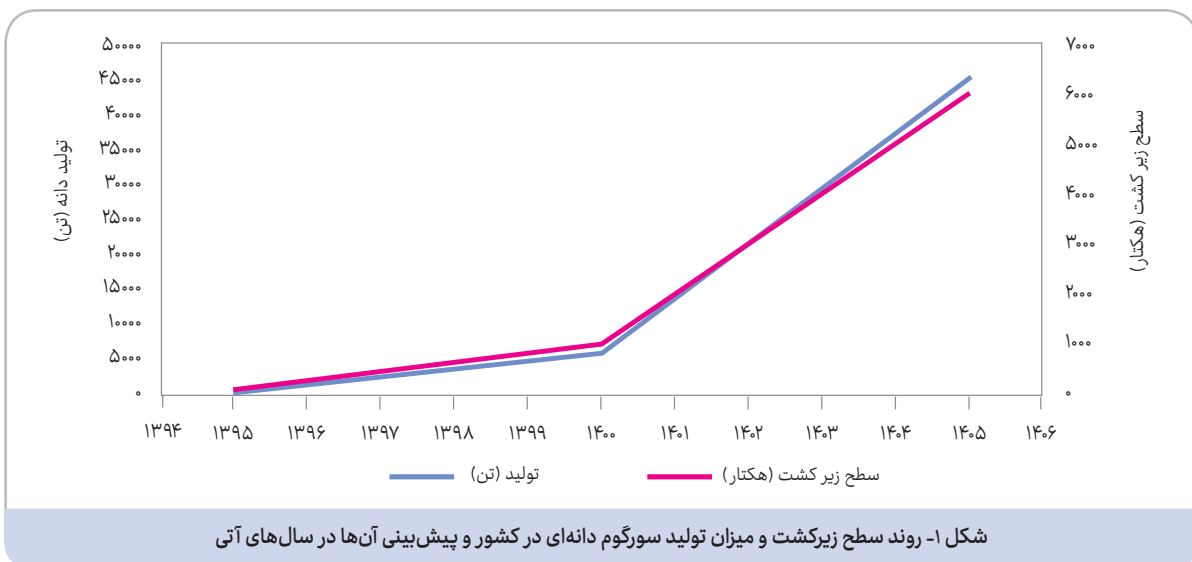

"فومن" رقم جدید سورگوم دانه‌ای برای کشت در مناطق مختلف کشور

موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان‌های خراسان جنوبی^۲، اصفهان^۳، گلستان^۴، سیستان^۵، فارس^۶، همدان^۷، یزد^۸، مازندران^۹، پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی کشور^{۱۰}، سازمان جهاد کشاورزی استان قم^{۱۱} و موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال^{۱۲}

بیان مسئله

بر اساس آمار وزارت جهاد کشاورزی بیش از ۷۰ درصد خوراک دام و طیور مورد استفاده در کشور وارداتی است و سالانه حدود ۹

۱.عظیم خزائی، عزیز فومن، فرید گل‌زردی، محمدرضا شیری و وحید رهجو ۲. علی آذری نصرآباد ۳. علی اکبر مختارزاده و مسعود ترابی ۴. محمدتقی فیض‌بخش ۵.احمد قاسمی ۶.لیلا نظری و محمد شاکر ۷.مهدی متقی ۸.سید علی طباطبایی ۹.محمدحسین حدادی ۱۰.مریم شهبازی و زهرا سادات شتر ۱۱.محمدرضا صادقی ۱۲. صمد مبصر

میلیون تن ذرت، ۲/۵ میلیون تن جو و ۱/۵ میلیون تن کنجاله سویا وارد کشور می شود. سورگوم با تحمل بالا به خشکی، جایگاه مناسبی در بوم نظام‌های زراعی مناطق خشک و نیمه‌خشک کشور دارد؛ بنابراین معرفی ارقام پرمحصول و مقاوم به خشکی سورگوم دانه‌ای، از جمله راهکارهای ضروری برای تأمین بخشی از نیاز کشور به خوراک دام و طیور محسوب می‌شود. با توجه به اهمیت موضوع و لزوم دستیابی به ارقام مناسب گیاهان علوفه‌ای، رقم جدید سورگوم دانه‌ای با نام "فومن" معرفی شد.

● معرفی دستاورد

در راستای تولید ارقام جدید و پرمحصول سورگوم دانه‌ای، با انجام تلاقی بین لاین‌های KGS۲۱ × LGS۳۳، در سال ۱۳۹۹ رقم فومن تولید و معرفی شد. میانگین عملکرد این رقم ۷۵۱۵ کیلوگرم در هکتار می‌باشد که نسبت به ارقام شاهد کیمیا و پیام به ترتیب ۱۷ و ۲۳ درصد برتری دارد. رقم فومن در شرایط تنش خشکی نیز کمترین درصد کاهش عملکرد دانه را نسبت به ارقام شاهد نشان داد. از نظر کیفیت دانه نیز این رقم نسبت به ارقام شاهد (سپیده، کیمیا و پیام) برتری داشته و از محتویات پروتئینی بالا (۱۳/۶ درصد) و تانن کم (۰/۳ درصد) برخوردار است. به‌طورکلی عملکرد دانه بالا، سازگاری عمومی، پایداری عملکرد، تحمل به خشکی، مقاومت به خوابیدگی و زودرسی (در مقایسه با ارقام شاهد) از جمله ویژگی‌های رقم فومن هستند.

● فرایند تجاری سازی

سورگوم دانه‌ای رقم فومن اخیراً به طور رسمی معرفی شده و با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد و ترویج آن به بهره‌برداران، فرایند تجاری‌سازی و نفوذ آن به چرخه تولید در حال انجام می‌باشد. این رقم در برنامه تکثیر طبقات مختلف بذری قرار دارد و در سال ۱۳۹۹ حدود ۲۰۰ کیلوگرم بذر پرورش یک، حدود ۲ تن بذر پرورش دو و حدود ۱۵۰ تن بذر پرورش از آن تولید شده است. پیش‌بینی می‌شود سطح زیر کشت این رقم تا سال ۱۴۰۵ به بیش از ۵۰۰۰ هکتار افزایش یابد.

● پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

۱ افزایش عملکرد دانه رقم فومن در مقایسه با رقم شاهد (کیمیا): ۱۵۴۰ کیلوگرم در هکتار

۲

افزایش سطح جایگزینی طی دوره هفت ساله: ۶ هزار هکتار

۳

میزان افزایش تولید قابل انتظار در مناطق مختلف کشور: ۹۲۴۳ تن

۴

افزایش ارزش درآمد ناخالص آتی حاصل از منافع جایگزینی رقم جدید: ۵۷۶ میلیارد ریال